

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

525

Vragen van het lid **Vermeer** (BBB) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *plannen van de Europese Commissie voor een eigen inlichtingendienst* (ingezonden 13 november 2025).

Antwoord van Minister **Rijkaart** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie (ontvangen 2 december 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Europese Commissie werkt aan eigen inlichtingenorgaan» (NOS, 11 november 2025)?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de zorg dat de Europese Commissie met de oprichting van een eigen inlichtingenstructuur opnieuw een stap zet richting een Europese superstaat, waarbij nationale bevoegdheden worden weggedelegeerd?

Antwoord 2

Er is op dit moment geen voorstel van de Europese Commissie gedeeld met de lidstaten voor een dergelijke inlichtingenunit. De details omtrent internationale samenwerking van de diensten zijn staatsgeheim, ik kan daar in het openbaar geen uitspraken over doen. Indien er een voorstel vanuit de Europese Commissie gepubliceerd wordt, zal uw Kamer zoals gebruikelijk hierover geïnformeerd worden door middel van een kabinetsreactie.

Vraag 3

Klopt het dat de Commissie hiermee taken naar zich toe trekt die normaliter onder de nationale veiligheidsdiensten (zoals AIVD en MIVD) vallen?

Antwoord 3

Zie antwoord op vraag 2.

¹ «Europese Commissie werkt aan eigen inlichtingenorgaan» (NOS, 11 november 2025), nos.nl/artikel/2590018-europese-commissie-werkt-aan-eigen-inlichtingenorgaan

Vraag 4

Hoe verhoudt dit voorstel zich tot het subsidiariteitsbeginsel en de uitsluitende verantwoordelijkheid van lidstaten voor nationale veiligheid, zoals vastgelegd in het Verdrag betreffende de Europese Unie?

Antwoord 4

Nederland is voorstander van het intensiveren van inlichtingsamenwerking op Europees niveau. Het SIAC, de Single Intelligence Analysis Capacity,¹ is voor het kabinet de centrale toegangspoort voor strategische inlichtingenbijdragen voor de Europese Unie. Het versterken van SIAC, zoals afgesproken in het EU Strategisch Kompas, is daarbij een belangrijke doelstelling.

¹ SIAC betreft een inlichtingenstructuur, die inlichtingen analyseert, verwerkt en verspreidt. Het EU Intelligence and Situation Centre (INTCEN) en het Intelligence Directorate of the European Military Staff (EUMS INT), beide EU External Action Services structuren (EEAS), zijn twee intergouvernementele functionele entiteiten die inlichtingenanalyses en situationeel bewustzijn faciliteren aan de EU besluitvormende instanties. Deze beide entiteiten faciliteren inlichtingenanalyses op basis van inlichtingen die vrijwillig ter beschikking zijn gesteld door de inlichtingendiensten van de EU lidstaten. INTCEN en EUMS INT zijn afzonderlijk gestructureerd, maar werken samen onder het SIAC. Voor meer informatie zie: Impetus #28 | EEAS

Het beschermen van de nationale veiligheid is een taak van de lidstaten. Het delen van inlichtingen met SIAC gebeurt daarom op vrijwillige basis. Het delen van inlichtingen vindt plaats in het inlichtingendomein. De diensten maken daar een eigenstandige afweging in, binnen de daartoe vastgestelde (wettelijke) kaders. Het kabinet zal een eventueel voorstel van de Europese Commissie langs bovenstaande lijnen beoordelen.

Vraag 5

Vindt u dat de Europese Commissie überhaupt een rol zou moeten hebben op het terrein van inlichtingen, en zo ja: waarom?

Antwoord 5

Zoals aangegeven in antwoord 4 is Nederland voorstander van het intensiveren van inlichtingsamenwerking op Europees niveau. Het SIAC geldt daarbij als de centrale toegangspoort voor strategische inlichtingenbijdragen voor de Europese Unie.

Vraag 6

Deelt u de mening dat het delen van gevoelige informatie met een Brusselse structuur veiligheidsrisico's oplevert, onder andere door verschillen in toezicht, databescherming en omgang met staatsgeheimen?

Antwoord 6

Het delen van inlichtingen vindt plaats in het inlichtingendomein. Onze diensten maken daar een eigenstandige afweging in, binnen de daartoe vastgestelde (wettelijke) kaders.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u de opmerking uit het artikel dat lidstaten «niet staan te springen» om hun inlichtingen te delen met de Commissie, mede vanwege wantrouwen over vertrouwelijkheid?

Antwoord 7

Dat is het oordeel van de auteur.

Vraag 8

Is Nederland betrokken bij de voorbereidende gesprekken over deze Europese inlichtingendienst? Zo ja, welke inzet hanteert Nederland daar?

Antwoord 8

De details omtrent internationale samenwerking van de diensten zijn staatsgeheim, ik kan daar in het openbaar geen uitspraken over doen.

Vraag 9

Kunt u garanderen dat Nederland geen bevoegdheden, inlichtingen of capaciteit zal afstaan aan een Europese inlichtingendienst?

Antwoord 9

Uit de berichtgeving blijkt geen sprake van een Europese inlichtingendienst. Er is op dit moment geen voorstel van de Europese Commissie gedeeld met de lidstaten voor een dergelijke inlichtingen unit. Een eventueel voorstel zal het kabinet beoordelen langs de lijnen geschetst in antwoord 4

Vraag 10

Deelt u de mening dat versterking van nationale diensten en bilaterale samenwerking tussen lidstaten effectiever en veiliger is dan een gecentraliseerde Brusselse inlichtingendienst?

Antwoord 10

In het algemeen geldt dat de diensten grote waarde hechten aan de samenwerking met buitenlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De vertrouwensrelaties die de afgelopen jaren met partnerdiensten zijn opgebouwd, leiden ertoe dat inlichtingen steeds effectiever en doelmatiger onderling gedeeld kunnen worden. De diensten zullen waar mogelijk deze samenwerking intensiveren. Uit de berichtgeving blijkt geen sprake van een gecentraliseerde Brusselse inlichtingendienst. Er is op dit moment geen voorstel van de Europese Commissie gedeeld met de lidstaten voor een dergelijke inlichtingen unit. Een eventueel voorstel zal het kabinet beoordelen langs de lijnen geschetst in antwoord 4.

Vraag 11

Bent u bereid in Europees verband actief bezwaar te maken tegen de oprichting van een Europees inlichtingenorgaan en dit ook publiekelijk uit te spreken?

Antwoord 11

Het kabinet waakt voor parallelle (quasi-)inlichtingenstructuren en draagt al geregeld in Europees verband uit dat SIAC voor het kabinet de enige toegangspoort voor strategische inlichtingenbijdragen voor de Europese Unie is.

Vraag 12

Kunt u deze vragen afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord 12

Ja.